

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/117/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115207064
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115207064.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a.s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zastúpený: PERSPECTA Legal s.r.o., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745, p r o t i žalovanej: Y. L., A.. XX.X.XXXX, W. H. XX, XXX XX H., o zaplatenie 497,90 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 18.3.2015, ktorá bola doručená tunajšiemu súdu dňa 25.3.2015, sa domáhal zaplatenia sumy 497,90 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr, a to konkrétne zo sumy 248,95 Eur od 26.3.2012 do zaplatenia a zo sumy 248,95 Eur od 26.3.2012 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Nárok odôvodnil titulom zmluvnej pokuty, dohodnutej v zmluvách o pripojení medzi jeho právnym predchodcom - Slovak Telekom a.s. a žalovanou. Žalovaná totiž nespĺnila svoj zmluvný záväzok, t.j. nedobíjala si zmluvne dohodnutý kredit počas doby viazanosti 24 mesiacov.

Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca Slovak Telekom a.s. uzavrel so žalovanou zmluvy o pripojení (904073488 a 904327787), predmetom ktorých bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program FIX a dodatky k týmto zmluvám, predmetom ktorých bolo poskytnutie zľavy na využívané služby a mobilné telefóny LG GS290 COOKIE FRESH a SONY ERICSSON W395 v lehote 24 mesiacov.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, aj keď žaloba s prílohami jej bola doručená ešte dňa 8.4.2015.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Vzhľadom na to, že sa jedná o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o pripojení Fix zo dňa 7.9.2010 a jej dodatkom, Zmluvou o pripojení zo dňa 22.12.2009 a jej dodatkom, Oznameniami o postúpení pohľadávky zo dňa 2.12.2013, faktúrami č. 7202486797 a č. 7202487157 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 7.9.2010 bola uzavretá Zmluva o pripojení Fix (904073488) medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a žalovanou a v ten istý deň bol uzavretý aj dodatok k tejto zmluve, ktorým bol žalovanej odpredaný mobilný telefón značky LG GS290 COOKIE FRESH za 1 Eur. V tabuľke č. 1 bolo uvedené minimálne mesačné zmluvné dobitie 9 Eur, doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur.

Dňa 22.12.2009 bola uzavretá Zmluva o pripojení Fix (904327787) medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. a žalovanou a v ten istý deň bol uzavretý aj dodatok k tejto zmluve, ktorým bol žalovanej odpredaný mobilný telefón značky Sony Ericsson W395 za 1 Eur. V tabuľke č. 1 bolo uvedené minimálne mesačné zmluvné dobitie 12 Eur, doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur.

V spomínaných dodatkoch v bode 1. písm. d/ je obsiahnutý záväzok účastníka včas a riadne pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1. osobitných podmienok.

Zmluvná pokuta sa v dodatkoch k predmetným zmluvám o pripojení spomína v bodoch 2, 3.

V bode 2 sa konkrétne uvádza: „Účastník sa zaväzuje, že odo dňa účinnosti tohto dodatku do uplynutia doby viazanosti nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení Fix odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení Fix z dôvodu porušenia povinnosti zo strany účastníka“.

Bod 3 dodatku obsahuje túto dohodu: „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c/ , v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný podniku uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku. Účastník berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade porušenia povinnosti účastníka realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie podľa bodu 1 písm. d/ tohto dodatku je podnik oprávnený dočasne prerušiť alebo obmedziť účastníkovi poskytovanie služieb, a to až do splnenia povinnosti realizovať nerealizované pravidelné zmluvné dojednanie alebo do zániku zmluvy“.

Obchodná spoločnosť T - mobile Slovensko a.s. sa zlúčila so spoločnosťou Slovak Telekom a.s. na základe notárskej zápisnice N185/2010, Nz 21791/2010 zo dňa 17.6.2010.

Slovak Telekom a.s. predmetné pohľadávky postúpil zmluvou zo dňa 20.11.2013 na žalobcu, čo postupca oznámil žalovanej listami zo dňa 2.12.2013.

Slovak Telekom a.s. vyfakturoval žalovanej zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur faktúrou č. 7202486797 splatnou 25.3.2012 a zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur faktúrou č. 7202487157 splatnou 25.3.2012.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené

V súvislosti s uplatneným nárokom na zmluvnú pokutu súd poukazuje na to, že sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá spočíva v tom, že tvrdené skutočnosti a navrhovanie dôkazov

je zásadne vecou účastníkov konania. Účastník konania má tak nielen povinnosť tvrdenia, ale aj povinnosť dôkaznú. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdené skutočnosti neboli preukázané, nepriaznivé dôsledky v tom smere, že bude rozhodnuté v jeho neprospech z dôvodu neunesenia dôkazného bremena.

Je nepochybné, že žalovaná mala zmluvný záväzok mesačného dobývania kreditu minimálne v rozsahu 9 Eur, resp. 12 Eur. Žalobca však nepreukázal, že by za porušenie tohto zmluvného záväzku bola dohodnutá medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným zmluvná pokuta. Platná dohoda o zmluvnej pokute vzhľadom na požiadavku jej určitosti v zmysle § 37 ods. 1 OZ musí totiž konkretizovať porušenie právnej povinnosti, ktoré je sankcionované zmluvnou pokutou. Z predložených listinných dôkazov však nevyplýva, že by zmluvná pokuta dohodnutá v bodoch 2, 3 dodatku k zmluvám o pripojení sa vzťahovala aj na nedobývanie kreditu. Formulácia v bode 3 o porušení zmluvných povinností zo strany účastníka je len všeobecná, a preto dohoda o zmluvnej pokute s poukazom na § 37 ods. 1 OZ je absolútne neplatný právny úkon z dôvodu jej neurčitosti a v tomto konkrétnom prípade sa vzťahuje len na tie porušenia zmluvných povinností, ktoré sú konkretizované v zátvorke.

Navyše, ak by aj existovala dohoda o zmluvnej pokute v prípade nedobývania mesačného kreditu žalovanou, súd by musel takúto zmluvnú podmienku vyhodnotiť ako neprijateľnú podľa § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Podľa citovaného ustanovenia totiž spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciú silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Spomínaná smernica si stanovila za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. V danom prípade právny predchodca žalobcu ponúkol svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných typových zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť a to platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. V danom prípade reálne mohla nastať situácia, že spotrebiteľ si splní svoj zmluvný záväzok pri dobe viazanosti 24 mesiacov počas 23 mesiacov a pre nesplnenie záväzku v poslednom mesiaci právny predchodca žalobcu mohol uplatniť rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade nesplnenia záväzku počas celého dvojročného zmluvného vzťahu.

Navyše je potrebné poukázať na to, že obdobnú zmluvnú pokutu si žalobca uplatňoval aj v spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 11C/72/2015. Súd túto žalobu rozsudkom č.k. 11C 211/2014-29 zo dňa 15.10.2014 zamietol, pričom toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove

zo dňa 30.3.2015, č.k. 7Co 369/2014-46. Rozsudok tak nadobudol právoplatnosť 15.5.2015. v tejto súvislosti je potrebné poukázať na § 53a ods. 1 OZ.

Potrebné je zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neprijateľnosti neprimeraných klauzúl a bolo by v rozpore s úpravou spotrebiteľských zmlúv a cieľom smernice rady 93/13/EHS ak by sa pred neprijateľnou zmluvnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Žalobca si nedostatočne uvedomil, že pokiaľ zmluvná podmienka tak ako je upravená v spotrebiteľskej zmluve (čo je nepochybne aj tento prípad s poukazom na § 52 ods. 1 OZ) má znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, potom zo zákona je neplatná ako celok tak ako sa to uvádza v § 53 ods. 5 OZ. To, že žalobca výšku zmluvnej podmienky redukoval, je irelevantné, keďže celá zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty je neplatná. Zámerom danej právnej úpravy je totiž dosiahnuť, aby dodávateľ formuloval zmluvné podmienky poctivo a nepoškodzoval práva spotrebiteľov.

Existuje už množstvo právoplatných súdnych rozhodnutí, ktoré posudzovali obdobne formulovanú zmluvnú podmienku v zmluvách mobilných operátorov ako neprijateľnú, a preto možno predpokladať, že k tomu došlo aj v prípade tej istej zmluvnej podmienky. Súd len pripomína § 53a ods. 1 OZ, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a ods. 1 OZ teda obsahuje zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania, najmä neuplatňovať ich plnenie na súde a neprijímať plnenie z nich. Vzhľadom na to, že napriek spomínanému zákonnému zákazovi si žalobca uplatnil voči žalovanému zmluvnú pokutu, nie je možné uplatnenému nároku poskytnúť právnu ochranu a preto žaloba aj z toho dôvodu bola nedôvodná.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z ustanovenia § 524 a násl. OZ nakoľko súd mal za to, že došlo k postúpeniu pohľadávky zo spoločnosti Slovak Telekom a.s. na žalobcu.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. uplatnil len žalobca, ten však bol vo veci neúspešný, preto mu nárok na náhradu trov konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.